

Novoroční zprávy z Čech.

(První dopis od našeho dopisovatele.)

V Praze 1. ledna 1895.

(Náš tužba a naděje. — Český sněm. — Česká strana. — Česká práce. — At žije nový rok.)

Naše tužby a naděje. Od chvíle, kdy při evropských dvorech panovníckých diplomaté a vyslanci navzájem si lhou svá novoroční blahopřání, v té chvíli mimoděk tesklivě se obrací zrak náš k osiřelému, staroslavnému sídlu královskému — k pustým Hradčanům. A rovněž mimoděk dere se v duši otázka: "A bude stále tak?" Neznáme dnes odpovědi. Ale přece, nechceme-li nadšazovati věřme aspoň tolik, že by nedostalo se Hradčanům stálého obyvatele královského, že přece neosiří úplně. Věřme, že nám Čechům bude lépe, že situace naše urovní se s uherskou a v té naději statně chystáme se k další práci pro ten cíl — Leč cesty jsou tu rozdílné. Říkává se nám sice, že nynější doba řídí se zákonem čísla a že tedy malí národové nemohou z ní těžiti. Síla jejich nestačí prý ku zdolání svízelné a trampot, které ukládá vzájemné postavení velmocí. Ale historie toto tvrzení vyvrací. Byly doby horšší napjetí a i řice malé státy jako Černá Hora, Švýcarsko, Nizozemí, atd. obstály. Ba i v nynějším napjetí prociťuje v porobeném Albánsku národ arménský, mrtvým považovaný, z čehož v Cañiradě povstal nepokoj a strach. A což Uhry? Zda šestimilionový národ český se jim nevyrovná? O zajisté. A proto jen ku předu. Urovněme zprvu cesty, vyměříme otěle a stupeň ku stupni jdouce, přece dojdeme tam, kam toužíme. Abychom pak šli bezpečně, musíme si zjednat pevnou půdu pod nohama a tou jest majorita doma, šli "dobyti českého a moravského sněmu českému národu". Až my Čechové budeme na sněmích svých vlastní zastoupení spravedlivě většinou, pak budeme mít konečně oporu, z níž vypáčíme stoletý dub cizajlánské germanisace. Této většiny nabudeme pak pouze spravedlivým volebním řádem. Necht' vezmou se za základ volební úpravy daně. Šlechta platí 4 miliony daní, lid německý 8 milionů, lid český 15 milionů. Dle toho přísluší šlechtě z 293 mandátů 36 poslanců, Němcům 72, Čechům ale 136, což je většina — Další jsme v úvahu úpravy daní proto, že na daně se vláda stále odvolává a říká: Kdo platí at volí. Kdyby došlo k všeobecnému právu hlasovacímu, tedy dle populace, tu by šlechta vůbec zmizela s povrchu sněmovního, Němci by dostali 90, Čechové však 153 poslanců!

Český sněm zasedá od 27. pros. 1894. Jak smutný poskytuje obraz a jak jinak by vypadal, kdyby došlo k naznačené úpravě volební! Sic páni poslanci zasedají ve sněmovně nové zřízené, v níž se zvláštní nádeherou je vyšperkován mistrův budoár (znamení doby); ale sněmování nestojí za nic. Vláda snaží se o překot, aby dostala domů rozpočet a pak až na několik bezcenných předloh sněm za-

vte. Je to beztoho *poslední období* sněmovní v tomto roce. Na jaře jsou nové volby. Poslanci čeští pozorují přání vlády a hledí je překazit. Přičinují se pak především rozráziti mlhu mezi národem a dynastií, jakož i snaží se ukázati národu ostatní strany sněmovní, tedy Staročechy, šlechtu a Němce, v pravém světle. Je to nutno obojí. At národ ví jak se o něm soudí a smýšlí, co se proň chystá a dle toho at své volby zařídí. Návrhy mladočeské k zjasnění situace učiněné jsou: návrh Podlipného na snesení materiálu pro zjištění právní platnosti českého státního práva (zejména listin a diplomů panovníků); návrh dr. Herolda na berní opravu; návrh posl. Dyka na zrušení školního platu; návrh dr. Vašatého, aby k volbě okr. starostů nebylo potřeba čísačského schválení a jiné věci. Rovněž četné dotazy a interpellace mladočeské hledí zjednat světle v temné komoře vládních a polovládních machinací. Také rozhodně znějící řeči svobodomyšlných poslanců buší ve strany a ve vládu, aby odkryly karty. Zejména dr. Vašatý zajel ostře na mistrův držitele. Šlechta se při jeho řeči hluchně bavila, až tím způsobena byla malá sněmovní bouřka. Vašatý dal pántům leckeí zlou. Šlechta patrně chce mu oplatiti bouří šuplíkovou, punktační. (Letos nelze šuplíky bouchati, jsou zadělány ve stolech — jaká to opatrnost!) Ale nevíme, pochodí-li. Mladočeši jsou odhodláni "k ostré opozici" a proto bude poslední období sněmovní asi "často bouřlivé". Heslo Mladočechů zní: bez ohledu v před!

České strany. Zatím co Mladočeši nasazením veškeré dnešvní síly snaží se s úspěchem rozráziti nesnesitelné už napjetí mezi národem a vládou, Staročechi se zuřivostí nevýslovnou vrhají se na Mladočechy den co den a práce jejich podkopávají a podrývají. Došli už tak daleko, že svár i do literatury. Sv. Čech vydal právě překrásné "písň otrocká", v nichž tepá se vzlažnost, poddajnost otrocká a tyranie. Je to satyra na dnešní náš časový život. A co činí Staročechi? Radují se ze spisu národně tak povzneseného? O nikoli; ale volají policii, aby "Písň otrocká" jako "Lešetinského kováře" zkonfiskovala. . . . To stačí. . . . Mluví o šlechtě jako o straně české bylo by zbytečno — ta českou není. —

Česká práce chystá se právě národopisnou výstavou českou opět letos triumfovati.

To velké dílo národní zdatnosti a vyspělosti zjeví se nám již za 45 měsíce ve výstavním městě Královské Obory a proto chceme upoutati všeobecnou pozornost jako k bohatému výsledku několikaletých příprav a zároveň skvělému vítězství našeho lidového úsilí nad mnohou nepřítizí a přemnohými překážkami. Již pouhá blahá skutečnost, že výstava bude letos pořádana, jest dostatečným výrazem poctivé snahy, jež všechny přípravy uskutečnila a většinu překážek na dobro odstranila. A proto mluvíme v novoroční den z plným důrazem o letošní výstavě, aby konečně pomínuly všechny ty liché domněnky, snad zámyslné šféné, jako by snad osud přísti výstavy záležel ještě v překonání mnoha neshod a jako bychom se letos mohli jen stěží dočkat v Praze výstavy národopisné. Budiž konečně dnes docíleno jasně určitosti: národopisná výstava československá zahájí se najisto dne 16. května tohoto roku a potrvá až do sv. Václava. Není ani možno, aby se na odklad pomýšlelo — ale není toho ani třeba. —

A ještě jedna novinka z české práce, novinka radostná pro celý národ pro celou svou důležitost: Sbor pro zřízení českého Národního divadla v Praze, vlastenecká korporace, kteráž provedla znovuzřízení

král. zem. českého a Národního divadla před 10 lety a od doby té pečovala o důstojné doplnění architektonické výzdoby tohoto reprezentativního ústavní umění českého, zahajuje Novým rokem další činnost stanovami ji vytknutou. Dle usnešené veřejnosti české, pojal sbor ve svůj sbor působnosti "také zřízení druhého českého divadla v Praze," které výhradně činohře a hrám lidovým zasvěceno býti má. Uskutečnil se věnování potřebného k divadlu místa v městském sadě, jest nezbytno, aby veřejnost česká, hlavně občaví vlastenci, korporace a ústavy sboru věnovali přiznání svou tím více, ježto vedle toho úkolem si vytknul, dokončení architektonickou výzdobu hlavního stánku umění a podporu sesterského divadla v Brně.

Nu jen tak dál v české národní práci a vítězství nás nemine! —

At žije nový rok proto, rok, který slibně počíná — at žije a přinese národu tak dlouho porobenému aspoň kus svobody — at žije a sblíží bratry, které dělí ne oceán, ale tvrdohlavá neústupnost, at žije a maří vše, co Čechům zhoubou kyne! Tak voláme z plna srdce až za oceán — tak voláme s Vámi dojísta v jednom mocném ohlasu. Kéz sluch volání tomu všemohoucí dá. . . . A na konec i Vám, bratři zaoceánští, šťastný nový rok ze starých vlastí!

† **Generál F. V. Pešič.** V Petrohradě zemřel a byl pohřben generál dělostřelectva Pešič, velice zasloužilý o rozvoj ruského dělostřelectva. K jeho charakteristice listy vypravují následující epizodu z jeho života. V době obléhání Sebastopolu byla veliká nouze o střelivo. Obozy zřídka se protloukly řetězem nepřátel, a když se dostaly do obleženého města, dělostřelectké střelivo bývalo rozdáno teprve za 2 — 3 dny, protože bylo třeba dříve vyhověti rozličným kancelářským formalitám. Pešič byl tehdy poručíkem dělostřelectva. Vida, že touto zdoluhavou procedurou obležená armáda velice trpí, odhodlal se zoufale směle kousku: sebral své dělostřelectce, položil se s nimi do záseky a čekal, až přijel oboz se střelivem; tu jej přepadl, střelivo mu odňal a dopravil na svou baterii. Oloupení obozenci udělali poplach. Mezitím, co velitelství shánělo se po lupičích, nemohoucí si věc vysvětliti, Pešič dostavil se na velitelství a sám se přihlásil. Druhý den byl povolán k hlavnímu veliteli knížeti Gorčakovu. Všecek otrhaný, dýmem očazený jako kominský, poručík Pešič dostavil se v okamžiku, kdy hlavní velitel obklopen byl svým štábem. "Co je to za figura?" tážal se kníže. "Poručík Pešič, vaše sijateljstvo." "A vš ty, co tě čeká?" "Vím, vaše sijateljstvo." "A co?" "Zastřelení, vaše sijateljstvo." "A věda to, přece jsi oboz oloupil?" Tu Pešič s obyčejnou svojí prostomyslností vysvětlil hlavnímu veliteli, proč to udělal. Kníže, vyslechnuv jej, obrátil se ku svému štábu a pravil: "Po prvé vidím podivna, který lásku k povinnosti stupňuje k takovému sebeobětování." "Stupaj," obrátil se k Pešičovi, "a po druhé neolupuj obozy, dokud ti neporučí." Ještě téhož dne vydal hlavní velitel rozkaz, že střelivo má budoucně býti rozděleno nejvíce 3 hodiny po dovezení.

Nová krev koná divy, tak se praví. Bohatá, červená krev, která živí, propůjčuje čilost, dává naději a lehkost, možna jest i při lidech starších, použije-li se dra. HOBOKO. On čistí krev, plní ústrojí novým životem a jest to poctivý švýcarský prostředek poprvé složený před 100 lety. Nikoliv obchodníci, pouze místní jednatelé prodávají HOBOKO. Píšte na Dr. Peter Fahrney, Chicago, Ill.

— Chcete li zvědět bližších a obšírnějších zpráv o farmerských pozemcích ve Washingtonu, Montaně a Oregonu, požádejte anglicky poštovním lístkem C. A. Mitchell, Webster St. Union Station, Omaha, Neb., a on vám zašle podrobné popisy pozemků těch. (93dt-1f)

Kašel, Nastuzení, Ochrapění, Modrý kašel, záduchu, zánět průdušnic, nemoci prsní a krční vyléčí se
Dr. August Koenig's HAMBURGER BRUSTTHEE.
Thé toto setrvá výhradně jen z léčivých bylin a kořenek

Pakliček, kterýž pouze 25 centů stojí, prokáže vám třikrát tolik služeb, jako láhev syrobu proti kašli. Neprodává se na váhu, nýbrž pouze jen v původních pakličkách. K dostání u všech lékárníků a obchodníků s léky. Každý pravý pakliček nese přiléhavě podpis. *The Charles A. Vogel Co* Baltimore, Md., Sp. St. Am.

PRUSSIAN HOG CHOLERA REMEDY, — Jest lékem, jenž —
vyléčí nemocná prasata a chrání zdravá před onemocněním.
To jest pravdou nepopíratelnou.

Dejte lék tento vašim prasatům a uchráníte je před nemocí, čímž uspoříte mnohonásobně cenu léku. Následující jest jedním z mnoha dosvědčení nás dočítých: **Wilher, Neb., 15. pros. 1894.** — D. HOPKINS & Co. Pánové: Mám čtyřleté květnových a červenových prasat, vážících od 125 do 200 liber. Dříve než jsem vás lék Prussian Hog Cholera Remedy objednal tak mnohých postonávalo 10, jeden byl ale už tak špatný, že nechtěl mnoho žrát, tak mu ten lék nebyl nic platný, jen čusem tak trochu žral. Když nechtěl secepnout ani se uzdravit, tak jsem jej zabíjel a pohodil a ty ostatní jsou zas zdravé jak jen mohou být; tak mážu vás lék směle péstitelům prasat odporučit. Dávati jsem jej každý třetí den a žádné mi ještě nepošlo. S úctou Alb. Chmell. Lék zašle se okamžitě po obdržení ceny. Jeden galon za \$3, dva galony za \$5.50. Zašlete objednávky na vyrahitel.

D. HOPKINS & CO., P. O. box 286, OMAHA, NEB.
ODPORUČENÍ: Neb. Savings & Exchange banky.

BOHEMIAN-AMERICAN IMPORTING CO. (ČESKO-AMERICKÁ DOVOZNÍ SPOLEČNOST.)
Jediná ryze česká dovozáceí společnost v Americe.
215-221 MADISON UL., CHICAGO, ILL.
Společnost tato zorganizovaná Čechy chicagskými pod zákony st. Illinois se základní jistinou \$100,000 bude dovážet zboží střelní, ozdobné, kuřácké, plodiny atd. a vůbec vše co se v Čechách pěstuje a vyrábí. Až doposud nalezal se přívoz tohoto zboží v rukou cizího národa. Chcete-li s námi krajanům našim ve vlastní pomáhati k jejich vlastnímu přemyslu a obchodu, obraťte se na nás. Pamatuňte, že národ bohatý je též mocný a národ chudý musí ve své vlastní ústky snášeti. Protož píšte nám, dejte nám Vaše objednávky a pejte se u Vašich obchodníků po našem zboží a tak pomůžete přímému spojení s naší vlastí. Společnost zorganizovaná: Jindřich Kohn, předseda; D. J. Sachsels, pokladník; Dr. F. J. Jirka a Jos. L. Voborský, správní výbor.
Vysvětlení a dílce jsou k dostání v písařské společnosti 215-221 Madison ul. V bance Ant. Kozla, 539 záp. 18. ul. u D. J. Sachsels, pozemk. obchodníka a notáře, 130 Fullerton ave., u Jana Spěváka v kanceláři 80-5th ave. neb v bytu č. 314 záp. 18. ul.

ZAVODŇOVANÉ FARMY --- \$1,000.
Z tisíce farem v jiho-východním Kansasu, o 160 akrech každá, prodáváme omezený počet, zaopatřených samotatnou a trvalou zavodňovací soustavou, dostatečnou na 10 akrů na každé farmě. Cena, za kterou prodáváme tyto 160ti akrové farmy, obnáší tolik, co by stála soustava zavodňovací a těch 10 akrů. Nežli koupíte farmu, prohlédněte si tyto. Zvláštní podmínky pro osady. Navštivte nás aneb nám dopište pro podrobnosti.
The Syndicate Land and Irrigation Corporation, Room 412 New England Life Bldg., 9th and Wyandotte Sts Kansas City, Mo. HT260m

Hambursko-Amer. akciová paropl. spol.
Přeplavni ceny
Po parolodích expresních nejrychlejší jízda přes moře za pět dní 21 hod
New Yorku do Hamburku: \$18.00
Z Hamburku do New Yorku: \$25.00
Po parolodích expresních. . . . \$18.00 . . . . . \$25.00
Po parolodích pravidelných. . . . \$16.00 . . . . . \$22.50
Po parolodích Union linie. \$19.00
Po parolodích Baltimorské linie. . . . \$16.00 . . . . . \$20.00
Ohledně přeplavu hlašte se u

HAMBURG-AMERICAN LINE,
37 Broadway, NEW YORK | generální řádkovny | 125 LaSalle St., CHICAGO | společnosti
PŘEDPLÁCEJTE NA HOSPODÁŘE.
Jediný český rolnický časopis ve Sp. Státech. Předplatné \$1 ročně. Do Čech \$1.25.